

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-a. 14.
Ide czimszandók
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . 8 kor
Félévre . 4 »
Negyedévre . 2 »
Egyes szám ára: 20 fill.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-a. 14.

Ide küldendő a lap
valamint a lapról
közlemény.

Börmentetlen küldeményt
nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

M E G Y E I É S H E L Y I - E R D E K Ű V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: SZERDÁN.

Felelős szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

A biztosító szövetkezetek és társulatokról.

Manapság, midőn — különösen a terménybiztosítási dolgokban a kisgazdák, — annyi féle oldalról vannak ostromolva, hogy nem csuda ha gondolkodóba esnek révedezve kérdezik egymástól: »vajon a biztosító társulatok közül melyikhez menjük, melyiknek higgyünk?! Igaz, hogy a régi biztosító intézetek között van teljes megbízható és szolid; hanem hát az úgy nevezett újabb keletűek, olyan sok mindent ígérnek, miszerint vigyáznunk kell, hogy esetleg — félrevezetve az aranyos ígéretek által — a magunk kárára ne kellessék tanulnunk.«

Hogy olvasó közönségünk az ilyen termény biztosítási dolgokban, lehetőleg tájékozott legyen, szolgálatot véltünk neki teljesíteni, midőn néhány biztosító társulat és szövetkezet nyilvános belügyeit ismertetjük.

Lássuk első sorban a »Gazdák Biztosító Szövetkezetét«

Hogy ezen szövetkezet minő alapon áll — jóváhagyás reményében — átvesszük a »Biztosítási és közgazdasági Lapok 1904. évi október hó 20-ik számában megjelent »Gazdák biztosító szövetkezet« című cikkét, a melyben a következők foglaltnak:

A Köztelek jóvoltából ismét a Gazdák Biztosító Szövetkezetével foglalkozunk, azzal a különbséggel, hogy a mit itt elmondunk, azt számokkal is megokoljuk és ezen számokat vesszük a *Gazdák* könyveiből, legújabb üzleti kimutatásából a mérlegéből. A Gazdák Szövetkezte abban a téves felfogásban él, hogy a szomorú valóság eltitkolására elegendő egy gyanúsító hangon megíratott közlemény, elegendő a teli torokból való kiabálás és akkor az intézet szénája egyszerre rendben lesz. Ártanánk közleményünk súlyának, ha az ő hangjuk nivójára súlyodnának le, mert szakzerű fejtegetéseket, üres frázisokkal megírni nem lehet és ebben nem is követjük sem a Gazdákat sem társait.

Mindenekelőtt le kell számolnunk azzal a híreszteléssel, hogy a szövetkezet a kívánt mértékben »terjeszkedik a gazdaközönség körében«, mert ha van is díjbevételi szapo-

ratul a múlt évvel szemben, ez annak tudandó be, hogy az idei termés és takarmány saison (magas termés árak folytán) kétszer, sőt háromszorosa nagyobb díjat eredményezett minden intézetnél az előző évekhez képest. Egyébként nagyon könnyű dolog volt az előző évhez képest emelkedést elérni, mert hiszen az igazgatóság az 1903-ik évről maga is beismeri, hogy »tűzüzletünknek ez az emelkedése korántsem elégíti ki.« De ott van még az Osztrák Elemitől átvett 120—130 ezer korona díj is és így épenséggel nagyon sovány eredmény az, ha a tavalyi 389.000 korona díjbevételeihez képest szeptember 19-én tehát már a legnagyobb szeptemberi inkasszót is beleértve, nem több a díj 452.000 K-nál, amelyből még egy tekintélyes összeg le is jön törlesztés címén. Mi azt irtuk, hogy a szövetkezetnél »bejelentett károk« 300.000 koronával haladják túl a díjbevételt. A már »liquidált károk« nem érintettük, most a szövetkezet maga is bevallja, hogy szeptember 19-én a már rendezett károk 458.000 koronára, függő károk 25.000 koronára ruznak. Ebből még kevésbé szakember is tudja azt, hogy a »bejelentett« károkozás valószínűleg magasabb volt, mint a már rendezett és hifizetett kártérítés. Hol van még ezenkívül a meglehetősen magas kártérítési költség és az ilyen tömeges tűzkárokkal együtt járó rend-

T A R G Z A.

Estende....

Estende halkán magam magamnak
A te szavaid suttogom:
— »Meglássa, hogy mily hü leszek önhöz!...
Esetet mondtad, jól tudom.

És mikor hünek kellett vón lenned,
Mikor már szentül szeretett szívem;
Akkor, oh akkor hagyta magamra,
Mikor szerelmed igaznak hittem!

Estende halkán magam magamnak
Azért én egyre biztatom,
Oh ha te nem is lettél hü hozzám:
Hü lett — az édes, bus dalom.

Ezek a dalok éltetnek engem,
Mint harmatsepp a rózsalevelet...
Ezek a dalok zengik csodávan
Örökké tartó nagy szerelmemet!

Estende halkán magam magamnak
A te szavaid suttogom...
A lelkeim bárha úgy vérzik tőle:
Mégis jól esik mondanom!...

Sugár József.

Levél.

Írta: Sebestyén Jenő.

Folytatás.

Eljött a vasárnap, amikor szabadott vón beszélgetni. De én még nem vagyok önálló ember, a papa azt mondta, hogy üzleti dolgokban elutazzam, és én mentem Miskolcra, Sátoralja-Ujhelyre és Batyú-ra.

Pedig, milyen szépen elgondoltam mindent, olyan szépen, nagyon szépen. Most már mindegy, Gizike nem fog emiatt külön haragudni, mert Paula öngyásága révén ugyis haragszik. Hogy miért? A jó lsten a mondhatója!

A múltkor a sikarában voltunk. Kellemes és vig beszélgetés közben, dehogyan gondoltam én valamire, plane rosszra. Egyezre csak vihar kerekedik, Paula kalapja után kap és nyomatékkal szól: Majd hogy elvitte a szél a piros kalapomat.

Én meglepetve fordulok a mindig vigasszony felé és kérdem:
Mért helyez akkor súlyt a piros kalapra?

Még maga kérdi?

Igen, én kérdem, mert nem tudnám elképzelni, hogy mi oka van magának haragudni. De maguk nők olyanok, és akkor né csudálkozzék, hogy az én barátom nem törődik magukkal. Lám, én azt

hittem, hogy örömtől okozok avval, hogy ezt a »levél« históriát meg írom, neki kezdtem; én, aki mióta a kereskedelmiből érettségit tettem, soha ilyesmivel nem foglalkoztam

Jobb lett volna most se kezdeni.

Kérem, hát majd abban hagyom, pedig megakartam még írni sok dolgot; így Annuskáról is.

Ja, igaz, Annuska testvérem nem volt nálam.

És nem szólt, hogy legutóbbára milyen furcsán viselkedtem, mikor új otthonában felkerestem?

De igen, mondta, hogy maga nagyon elfogult volt, de azt régi szerelmének tulajdonította.

Hát ki mondta, hogy én szerelmes voltam?

Nem volt az titok, tudták azt mindenfelé, hogy Annus magába volt szerelmes és maga Annusba.

Pedig tévednek.

Nem hinném, Jenő ur! Mert akkor mért írta 2 évvel ezelőtt »Ő« hozzám azt a sültellen tárcsát?

Hát azt honnan tudja?

Paula öngyásága vissza igyekezett menni emlékezetében, kié gondolkosított, ekkor hallatszott Aurél bácsi sürgető szava: Gyerekek, menjünk.

külvli kiadások? Ha most felállítjuk a Gazdák üzemének mai mérlegét, saját adataik alapján a következőket állapíthatjuk meg: Díjbevétele volt szept. 19. összesen: 452.000 K

Bevallott károk: . . . 483 000 K

1903-ból áthozott függő károk: . . . 3 285 „

üzleti költség a tavalyi kulcs szerint 38%-al számítva (37,6 bruttó) 172.520 „

Leltári és egyéb leir. a tavalyi kulcs szerint 10.000 „

Adó . . . 6.546 „

Vimontb. díj tav. kulcs szer. nettó 43%-al sz. 194.360 „

Igazgatók jelenléti díjai (104. szak. f. pont) 6.200 „

Az üzletet terhelő össz. költség 875.891 „

Ezzel szemben áll díjbevétele . . 452.000 k.

Már tisztelettel kérem ez egy cseppet sem örvendetes állapot, s ezt december 31-ig behozni nem lehet. Ezen kívül van még az ületrészek 5%-os kamata, (alapszabály) szintén levonandó . 46.720 K

Alapítványok kisorsolási részlete (104. szakasz e pont) . . . 12.600 „

Egybevetve az összes költségeket és kiadásokat a bevételekkel. lájuk, hogy a deficit 423.891 koronát tesz ki szeptember 19-én a Gazdák saját jelentése alapján. A folyó üzletét terhelő még a fenti 46.720 korona ületrészek utáni kamat, továbbá 12.600 mint az alapítványok kisorsolási alapja (alapszabályok e pontja). Ha még ezt is a kötelezettségekhez adjuk, akkor 473.211 kor. fedezendő összeg áll elő. A viszonyt-biztosítóktól közel 120.000 korona követelése van az intézetnek, értékpapír, kamatok és egyéb bevételek ezimén körülbelül 25.000 koronával fog a társaság tűzdíjbevétele még emelkedni, s mindezt egybevetve kétségbevonhatatlanul megállapítható, hogy ha a *Gazdák Biztosító Szövetkezetének ma kellene a tőmérlegét felállítani, 300 000 koronát meghaladó veszteségről számolhatna be tagjainak.*

Ezek után joggal kérdezhetjük a *Köszönetek*-től is, meg a *Gazdák* kegyelmes és méltóságos igazgatóitól melyik részen van az igazság?

Az igazság érdekében nem hallgatjuk el, hogy előző információnkat is oly hely-

ről szerztük, ahol nagyon jól tudják, és ismerik a Szövetkezet nehéz helyzetét, s akik nagyobb szeretettel foglalkoznak a szövetkezeti biztosítás ügyével, sajnálkoznak a szomorú viszonyok fölött és inkább aggódnak a szövetkezet sorsán semhogy eszükbe jutna, hetvenkedő hangú cikkeket írni.

Nem állítjuk, nem is mondtuk, hogy a mostani válságos esztendő a Gazdák biztosító Szövetkezetét is nyomban elsöpri a föld színeről, mert hisz a szövetkezetnek 13.873 korona tőztartaléka, 3164 korona árfolyamingszáma alapja, 12525 K sorsolási alapja van, a 102.308 korona közös tartalékon kívül.

A mindenkor bekövetkezhető súlyos tűz- és jégkárokon kívül van még két nagyobb veszély is, mely fenyegeti a szövetkezet prosperitását; az első a rengeteg üzleti költség, amely tavaly nem kevesebb mint 320 000 koronát tett ki egy olyan intézetnél, melynek az országban csupán 5 vezérképviselője van és Magyarországon kívül máshol nem dolgozik. Ha a szövetkezet a tavalyi szokatlan nagy jégüzleti nyereségéből csupán 18 000 koronát tudott tagjai között szétosztani, ebből kézzelfogható, hogy a jégüzletet vezetése is beteg és egy kevésbé rossz esztendő is nagyon könnyen megingathatja az intézetet. (Tavalyról összesen 1065 koronával emelték a jégártalékokat.)

A második baj, s ez majdnem egyenlő veszedelmes az elsővel, hogy a Gazdák igazgatóságában nincs meg az egyetértés.

Hogy milyen példás egyetértés uralkodik a nevezett szövetkezet igazgatóságában kiválgatlag abból, hogy a szövetkezet saját igazgatójának, Miklós Ödön urnak kárát sem liquidálta azzal a méltányossággal és kielégítéssel, a melylyel azt elvárhatta volna, épen ő aki az emlékeztető miskolczi nagygyűlésen legelsőnek és legnagyobb hévvel bontotta ki a szövetkezet zászalját. Ez az ügy annyira feszült viszonyt támasztott az intézetnél, hogy Miklós Ödön ur vagy lemond, vagy kénytelen lesz kárának megtérítése miatt a szövetkezet ellen pert indítani.

A földmíveléstudji miniszter ur is valószínűleg teljesen kiábrándult a Gazdák iránti szerelemből, mert a kisbéri, bábómai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtokok, továbbá a gödöllői kir. korona uradalom és az erdő igazgatóságok területén előfordult utánbiztosításokat és újításokat már nem a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél eszközölték, hanem a kockázatok elvállalására egy hazai társaságot szállítottak fel, aki már eddig is közel 300 kötvényt állított ki a minisztérium részére.

Valószínűleg ez sem a szövetkezet iránti fokozott bizalom jele!

A huzavonák, elvi és üzleti eltérések disharmóniája már rég tulcsapott az intézet falain és azokat nemcsak a kaszinókban, hanem egyéb üzleti helyeken is tárgyalják. Ha az intézet higgadtabb és providensebb elemel minden személyi törekvéseket félre téve erősebben veszik kezükbe az igazgatás ügyeit, akkor az intézetet a fokozatos fejlődés útjára terelhetik, ellenben az egész vállalatot lejtőre viszi a személyes torzalkodás és a lavinaszerű üzleti költség. A szövetkezetnek pedig azt ajánljuk, hogy azt az időt és fáradságot amit a cikkek helytelen csúfolgatására fordít, fordítsa az inkább üzleti ügyeinek gondosabb vezetésére, mert lapunk jól-rosszul megfogalmazott közleményekkel obskuros hírlapi nyilatkozatokkal a magunk egyenes útján sem megállítani sem megfélemlíteni nem lehet.

Ezen igazán kimerítő, értesítések után, mondani valónk vajmi kevés lehet, vagy egyáltalán semmi sincsen.

Bírálatot vonhat ebből mindenki maga magának, és cselekedhetik vele szemben, úgy, ahogy jól esik.

H I R E K.

— **Lapunk mai száma 1000 példányban jelent meg.**

— **Előléptetések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Schnellbach Ferencz és Horváth Pál helybeli siket néma intézeti tanítókat a X-ik fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Paik Andor miniszteri segédfogalmazót, miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— **A Somogyvármegyei Berzsenyi Irodalmi Társaság,** mint már mult számunkban közöltük f. hó 23-án a város ház nagytértermében tartja megnyitó ülést. A megnyitó ülés délelőtti 11 órakor veszi kezdetét s műsora a következő: 1) Elnöki megnyitót, tartja Roboz István. 2) Ünnepi előadás tartja Rakosi Jenő. 3) Költemények, felolvassa Szalay Fruzina. 4) Berzevics költészetének erkölcsi motívumai, felolvassa Endrei Ákos. 5) Záróbeszéd tartja Roboz István, Ezután 1 órakor bankett a Korona nagytértermében.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Bürger Gyula pénzügyi számgyakorlatot ideiglenes minőségben pénzügyi számtisztte nevezte ki a kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez.

— **Végzetes baleset** érte az elmúlt héten Bizvurm Imre gépkocsi tolt a helybeli csukorgyárban. A szerencsétlen munkás ugyanis a kocsi tolatása közben oly szerencsétlenül került két kocsi közé, hogy a kezét, derekát és fejét teljesen összelapította. A szerencsétlenül járt munkást a helybeli kórházba szállították, életben maradásához semmi remény sincs.

— **A kaposvári zenekedvelők egyesülete** szép sikerű házi hangversenyt rendezett f. hó 15-én. A 4 pontból álló hangverseny mindegyike osztatlan tetszésben részesült; a megjelent szép számú közönség a késő éjjeli órákig együtt maradt a kedves szép emlékekkel távozott, nem mulasztván el kifejezni osztatlan tetszését a hangverseny szép sikere felett.

— **Hirdetmény a népfölkelés jelentkezéséről.** Az 1893. XXXVII. t.-cz. alapján mindazon katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezettek, kik a község hadseregben, haditengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfölkelési (rözszerű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi október hó 21. és 22-én reggeli 8 órakor és pedig első napon az 1862., 1863., 1864., 1865., 1866. születési évfolyambeli, a második napon az 1867 és fiatalabb születési évfolyambeli népfölkelők a »Szarvas« vendéglő épületében személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az 1862. születésű évbeliek a folyó évben még jelentkezni kötelesek. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 4 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg mefelelő szabadságvesztéssel büntetetik. Kelt Kaposvár, 1904. október hó 4-én. Csukly Károly, városi jegyző, katonaiügyi előadó.

— **Habkissasszony.** Adalék a felsőbb leányok lélektanához. Írta: Hans von Kahlenberg. Bevezetéssel ellátta Bródy Sándor. Modern, sőt ultramodern, regény melynek érdekességét, sőt bizonyos tekintetben pikáns írt ad, hogy szerzőjének férfi-neve alatt — leány rejtőzik. A Párisban élő írónő olyan közvetlen közelből figyelte meg a

Előállott a kocsijuk, besegitettem őket, és miközben utánuk néztem, egy sóhaj fakadt ki, mellemből: óh azok a nők!

Mindez még egyszer visszaidéződött emlékezetemben, ahogy a vonaton ültem, és rá gondoltam, hogy most talán vannak. De ahogy megérkeztem, képes levelezőlapon értesitettem Gizikét.

Gizikével én egy városban lakom, és mivel egyémszor együtt jártunk, mozog a sok asszony szája. Ez talán nem bántana, mert leszámoltam már ezekkel az asszonyokkal, de mégis több levelet nem írhatok, mivel ilyen érthetetlen harag kelt nyomában.

Pedig kár. A íróasztalom fiókja tele van emlékekkel, és bár rozoga feldolgozásban, de ha feltálatam volna, a nyájas idegen is mosolygott volna.

Most csakért a mosolyokért, amelyek elmaradtak, felelős valaki. Én nem. Én szűke ember vagyok, ki senkit megbántani nem akarék, hanem a nők, óh, azok az én nőim! Ők adták kezembe a tollat, és ők vették ki, úgy hogy a legszebb ponton abban marad a — levél.

Vége.

leányélet legintimebb titkait, a hova férfiszem sohasem pillanthat és így érthető, hogy könyve szinte leleplezés számba megy. A francziák sok mindent feltártak a modern leányélet rejtelmeiből, az ártatlan fiú-tól kezdve a hálószbók szentélyeig, de írásaikban sokkal több a szenzáció-hajhászás, mint a valóság s ha van egyáltalán valami tendenciájuk, úgy az alig más, mint hogy minél erősebben hassanak az olvasó érzékeire. A Habbisszony czzel szemben akár irány-regény is lehetne, olyan komoly erkölcsi érzékkel ostromozza a modern leányok hazug neveléséből fakadó érzelmi romlottságát és fajtalankodásait. Amellett memje szinte drámailag izgató és elmés, alakjai internacionális érdekességűek s a regény pointe-je megkapóan eredeti. A magyar kiadást Bródy Sándor ajánlja be a közönségnek, a mi magában garancia arra, hogy élvezetes, modern és művészi munkát kap az olvasó. Német nyelven már a 35000-ik példány forog belőle közkézen és a mesteri fordítás — melyben a »Nixchen« a magyar piacra kerül — remélni egedi, hogy a könyvnek nálunk is nagy könyvtári és irodalmi sikere lesz. Megjelent Szilágyi Béla kiadásában Budapest (Károly-körut 26), díszes kiállításról a Pallas gondoskodott. Kapható minden könyvkereskedésben, ára 150 korona.

— **Modern írókkönyvtára.** A modern irodalom mind nagyobb térfoglalása mellett igazán házagpótló irodalmunkban az a válat, mely Róza Miklós szerkesztésében a modern irodalom legszebb és leghíresebb alkotásait adja közre magyar nyelven, páratlanul olcsó és amellő feltűnően művészi kiállításban. Az első ciklus tíz kötetből áll, mindegyik kötet külön önálló munka s íróinak névsorában a külföld legjelesebb regényíróit és novellistáit találjuk. A most megjelent kötetek a következők: I. kötet Hermann Hejermans; Zsidó felforgat. II. kötet Rudyard Kipling; A fekete Jack. III. kötet Maxim Gorkij; A pénz. IV. kötet Leonid Andrejew; Kód. V. kötet Octave Mirbeau; Bűn. VI. kötet Maxim Gorkij; Malva. VII. kötet Semjon Juskevics; Chetto. VIII. kötet Rudyard Kipling; A birmai leányzó. IX. kötet Catulle Mendès; A kolostor meséi. X. kötet Paul Bourget; Velencei éjszakák. A kötetek fordítása is művészi munka, külső kiállításuk pedig mindenben méltó az eredetieknek világhírehez, amelyben papírosuk, nyomásuk, könyvdiszeik egyaránt artistikusak, czimlapjaikat pedig elsőrangú festőművészek színes rajzai ékesítik. Mesés olcsósága mellett — egy egy kötet bolti ára 60 fill. — óriási elterjedésre tarthat számot a »Modern Írók Könyvtára«, mely folytatólag meg fogja ismertetni a magyar közönséget az egész modern belletrisztikával. A pompás kötetek Szilágyi Béla kiadásában (Budapest, Károly-körut 26.) jelennek meg és minden könyvkereskedésben kaphatók.

— **Építünk a vakok számára otthon!** Hazánk 20000 vakja közül mintegy 180 mint kiképzett vak iparos keresi mindennapi kenyerét. Szegények nap-nap után reggeltől este 7-ig a műhelyben szorgoskodnak, hogy megkeressék az életfenntartás legszükségesebb kellékát: a pénzt. Némelyeknek felesége és családja van, bizonybizon roppant nagy küzdelmet kel kifejtésie, hogy betevő falatjért ne szoruljon másra. Nap-nap után van alkalmam látni őket; minél inkább bámulom szorgalmukat és ügyességüket, annál mélyebben érzem szívemben, mi lesz azokkal a szegény halandókkal, ha munkaképtelenné válnak. Vajjon hol fogja lehaftani a fejét annyi küzdelmes munkában telt év után, ha test ereje felmondja a szolgálatot. Istenem beh szomorú jövő elé nézhet egy ilyen sorsajított egyén. Mert annyit nem képes keresni, hogy későbbi éveiben esetleg megtakarította garasából megtudjon élni. Jegyezd meg szeretett embertársam, hogy

a vaknak testi ellentállóképessége a szakadatlan munka iránt nem oly rová, mint a mienk. Neki szegénynek már alapjában meg van támadva egész constructiója épen fogyatékoságánál fogva. S míg a mi gyermekeink látnak, futnak, hol ide, hol oda ficzálkolnak, tornásznak, korszolyáznak, táncszolnak, vivnak s többféleképen erősítik vagy mondjuk előkészítik testüket az élet ezernyi bajával szemben, addig a szerencsétlen vak, ki a mi embertársunk és felebarátunk, mindebből ki van zárva, vagy, ha alkalmi is volna: vakasága oly akadályt képez, hogy mindezekből egyet is alig valósíthat meg. Értendő tehát a vak testi erejének és ellentálló képességének aránytalanul csekélyebb volta az érzékével szemben. Európa nyugati kulturális államaiban est már néhány évtized előtt a nemeslelkű emberbarátok átérették s anyagi áldozatokat nem kímélve, gondolkodtak végnapjaik tisztességes lefolyásáról.

Nem légből kapott állítások ezek, meggyőződhetik az olvasó mikénti ápoló sukról, ha felkeresi egyebek közt a prágai Franciskó Jozefinumot, Párisban az elaggott vakok házat és Bécsben a férfi és nő otthonokat. Nálunk ilyen otthon, hol a munkából kidőlt vak kit nagynehezen felneveltünk s mint önértetes egyént kibocsátottunk az életbe, nyugalmat és pihenést találva öreg napjaira, ezideig még nincs. Midőn ezen ügyben felemelem hozzátk esdő szavamat, kiknek az anyagiakból az elegendőnél több jutott, ne gondoljátok, hogy pénzeiteket haszontalan célra fordítjátok, mert a cél, mely 20,000 vak érdekében legszebb kötelességünk, nemes és magasztos.

El kell ismernünk, hogy hazánk közönsége a fogyatékosok, különösen pedig a vakok iránt, meleg rokonszenvvel viseltetik, s őket uton útfélen részesíti alamizsnában, olykor nevelés tanítási célokra ezeket áldoz, a mire még mindig szükség van, de nefeledjék, hogy ezáltal csak felemunkát végeztek, mert a vaknak öreg napjaiban nincs hová hajtani fejét s kénytelen lesz magát, emberi méltóságát annyira lealázó koldulásra adni.

Bizunk kedves vak munkatársaink a jó Isten segedelmében, ki minden nemes, szép és hasznos célért küzdőket meghallgatja s reméljük, hogy jó magyar hazánk polgárai meghallgatják kéréses szavunkat s áldozatkészségükkel lehetővé teszik egy Budapesten felállítandó vakok otthonának létesítését.

E célra szánt nemes adományok a Kisbirtokosok Földhitel-intézete igazgatójának küldendők be, (Budapest, V., Géza-utca 2. sz.) mely intézet szíves volt más czímen is begyűlt adományokat díjmentesen kezelni. Budapest, 1904. szeptember hó. Heróden Károly, a vakok b.-pesti orsz. nevelő- és tanítóint. igazgató-tanára.

— **Negyedmillió korona kártérítés.** A szepesmegyei Kottlerbach község határában nagy kiterjedésű ércszelvények vannak melyek báró Rothschild tulajdonát képezik. A körülötte fekvő erdősegeket pusztulással fenyegetik, mert a kén és higanyfűst a fák növéseére káros hatással van és mintegy 3000 hold erdő ily módon teljesen tönkrement. A tulajdonosok kártérítési igényeket támasztottak báró Rothschild ellen és a bresói egység alapján a károsult erdőbirtokosok egy negyedmillió korona kártérítést kapnak.

— **Sajtópör a fekete lista miatt.** A szabómesterek országos szövetsége nemrégiben egy bizalmas feliratu körlevelet küldött szét tagjaihoz, akiket ez a körlevél óva intett attól, hogy Velvart Andornak ruharendeléseit elfogadják, mert sem Velvart Arnold nem fizet, sem pedig atyja, a Velvart és Verber cég tagja, aki már nyitott közleményt is tett olyan értelemmel köze, hogy ő fiának adóságit nem fizeti ki. Ezen bizalmas körlevél miatt Velvart Andor

sajtópört indított rágalmazás vétségeért a szabómesterek orsz. szövetsége ellen. Az inkriminált körlevélért a törvényelőtti felelőséget Krisztián Leó, a szövetség alelnöke vállalta el, aki kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy bizonyítékait a főtárgyaláson fogja előterjeszteni.

— **A hazai javító intézetek befogadási képességének emelése iránt folynak az előmunkálatok az igazságügyminiszteriumban.** Ugyancsak ennek kapcsán az említett intézetekben folyó nevelési irányú és belterjessegeinek emelése szintén rendezés alá kerül. Az igazságügyminiszteriumban ugyanis a többek között az aszói javítóban a kassaihoz hasonló módon óhajtnák meghonosítani az ipari oktatásnak művelését; a rákospalotai leánynevelő intézet befogadási képessége pedig a jelenleginek négyszeresére szándékolják emeltetni. Az igazságügyminiszterium ez irányú működése a várvavart büntetőjogi reformok új éráját van bizonyára hivatva bevezetni.

— **Haladunk a korral.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjében lugos-szölőket ültetni, már is oly óriási tért bódított magának ezen eszme, hogy nincs oly réz hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csuda, mert nézük meg például Fehértéplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugos-szölő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az éres kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott »Szőlőlugast ültessünk, czimű hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu ávjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

— **Róza János ruhatisztító és gőzműfestő intézetét e helyen is ajánljuk a közönség figyelmébe különösen most, midőn a fürdőre menetelek következnek.** A külföldet megjárta szakember már olyan elismerést vívott ki nem csak Kaposvártól, hanem a vidékeken is, hogy gyára telve van munkával, alig győzik a munkások. Hogy mily tökélyvel megy végbe a festés és tisztítás, mutatják naponként a kirakatok, melyekben a legkényesebb szövetek is tökéletes tisztán s kellő színpompával kerülnek ki a gyárból.

G a z d á s z a t.

Fák összeforrasztásáról.

(Ablaktálás.)

(A »K e r t s u t á n«)

Bizonyos, hogy a legelső ablaktálást a szél és nyár végezték közösen. A szél le- vagy meghasította a fát, a nyár pedig tavasz és ősz testvéreivel a támadt sebeket orvosként behegeztette, összeforrasztotta. De ez még talán nem keltette volna föl az ember figyelmét annyira, mint az erdőben törzsükkel egymástól távol álló, ágakkal azonban összeboruló fák összenövése. Bizonyos, hogy itt is a szél volt az, mely sebet maratott az egymáshoz sűrűlő két fa egybe ölelkező ágain, melyek idő múlta szélől nem háborgatottan természetből kapeszódottak oly szorosan, hogy a közös seb egygyé forradva a két fát a legtermészetesebb uton-módon ablaktálta.

Az erdei fák belsejében talált kövek, képek, a fába beforrt, kirohadtt nyelvű ott felejtett fejsze (a vas és a fa úgy egybeforrtva, hogy azok csak faragással voltak elválaszthatók) mind, mind újjal mutatnak a fák forradási képességeire, melyre ügyet vetvén az ember, később a saját előnyeire használta föl.

Uhlárik Sándor.

1-6

FERNO LENT

cs. és kir. udvari szállító
cipőfőnymáz a világ legjobb fénymáza, a fényszerítő krémétől világos és fekete cipők a legfényesebb és legtisztább színt kapták, a bőrt tartóssá teszi. — Viselt és pecsételt, sárga vagy barnabőrű cipők „Lyonsin” használatát után ujjá lesznek. — Alapítotott 1832.

Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 2.

— Kapható mindenütt! —

Világhírű!

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcsképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden 1—10 t á j á r ó l.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben 48—63 csm. nagyságban ára 20 kor. Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek *teljesen ingyen*, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD”

festészeti műintézet
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 46.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái.

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Eljen!

Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított.

1—26

Kapható:

Kaposvárott: Babochay Kálmán gyógyász. Dubiniewicz Testv. droguistáknál, Kellauer Gábor és Szabados Imrénél. Bogláron: Erdős Jenőnél.

PÉNZ

4⁰/₁₀-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 1/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

1—20

LANG SAMU

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

Osztálysorsajjegyek: 1/1 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50 (Válaszbélyeg.)

A LEGSZEBB ÉS LEGJOBB KIVITELBEN.

A legnagyobb választékban, igen jó minőségű

czipőket

készít és tart raktáron a legdivatosabb formákban

LÉGÁR LAJOS

czipész mester

Kaposvárott, Irányi Dániel-utca.

Teljes jótállás mellett.

Megrendeléseket a leggyorsabb idő alatt vidékre is szállítjuk.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 20-ik szám.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem
űnnek vissza. 10—26

Kérem a modern vegytisztítást ne tessenék a szabófolt iszti-
tással összetéveszteni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ne vegyen senki hangszert,

mig **Reményi Mihály** műhangszerész, cs. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar Királyi Zene Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik. **Budapest, VI., Király-utca 44/H.**

A „KÁVÉ KIRÁLY”-hoz.

A ki nagyon jó zamatú s illatu kávé kedvel, az csakis „**Király-kávé**”-vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörkölve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem használja.

Ismertes, hogy a kávé a leg-érzékenyebb azokkal, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izzó szagot felvev, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely posta-állomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor. 80 fill.
2 „ „ „ „ „ „ „ „ „	8 „ —
4 „ „ „ „ „ „ „ „ „	17 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajtákat, szintén bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. fehé. Cuba	kor 13.50
1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ Ceylon	12 —
1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ Jamaica	11.20

BIRÓ ÉSTÁRSA

a „Kávé király”-hoz

BUDAPEST, VI. kor., Teréz körút 2/h.

A „KÁVÉ KIRÁLY”-HOZ.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyénnek sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet fizet.

Ajánlatok intézendők:

„**Sorsjegyetéti bank**”-hoz
Budapest, VII., József-körút 16.

Megjelent! Első legnagyobb magyar magántanulási tankönyv, 350 oldal, 410 rajzzal, füzve 10 korona, kötve 12 korona, férf. és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadók:

Melr Sámuel

okl. műszabásztanító,

Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

Szerelők és bádigosok
figyelmébe!

Augenstein Hugó, Budapest VII., Wesselényi-utca 1/a. Mindennemű villámpák, csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktára. Különféle sárga- és vörösréz asztali lámpák.

Pragan Alois főmárgyára

Bécs—Budapest, 38—52

szpecialista világítási eszközökben.

Morgos József

polgári- és egyenruha készítő; a m. kir. esendőrség, a m. kir. honvéd gyalogezred, a m. kir. államvadász kaposvári tápintézetének szerződött szabója, értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az

ősz és téli idényre

a legfinomabb szövetek üzletébe megérkeztek és raktáron tartatnak. Ez teszi lehetővé azután, hogy úgy a kelme, valamint a pontos mérték és gyors kiszolgálás, még a legkényesebb igényeket is teljesen kielégíteni képes.

Üzlet-helyiség:

KAPOSVÁROTT, Fő-utca,
megyeház-épület.

Barta Sándor

polgári és egyenruha szabó üzleté

KAPOSVÁR

Erzsébet-tér, új városház épület.

Legnagyobb raktár előírás szerinti

katonai ●●●●●●●●●●

●●●felszerelésekben.

Mérték szerint készülnek minden fegyvernemhez tartozó egyenruhák a legjutányosabb áron. Raktáron tartatnak hazai és angol szövetek, ugyisintén skót különlegességek a legnagyobb választékban. Készülnek a legutolsó divat után öltönyök, felöltők, raglanettók, télikabátok, városi és utazó bundák, ugyisintén takarók a legfinomabb szőrmebélésekkel.